

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КНУРІВ В УМОВАХ СГПП «ТЕХМЕТ-ЮГ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Т.М. Лежнєва, студент

Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Галімов С.М.

Миколаївський національний аграрний університет

У статті проаналізовано технологію вирощування ремонтних кнурів в умовах сільськогосподарського приватного підприємства «Техмет-Юг» Миколаївської області. Встановили, що за високими показниками за скоростиглістю були відмічені помісні кнури, живої маси 100 кг вони досягли на 21,3 дні раніше, ніж кнури великої білої породи ($P < 0,01$) і на 4,5 7,5 днів раніше, ніж аналоги порід п'єтрен і ландрас, тут різниця статистично невірогідна..

Показники якості спермопродукції не залежать від інтенсивності росту ремонтних кнуриців різних порід.

Ключові слова: свинарство, кнури-плідники, штучне осіменіння, контрольне вирощування, спермопродукція, еякулят.

Постановка проблеми. Підвищення продуктивності свинарства на підприємствах будь-якого типу важлива роль відводиться кнурам-плідникам, тому велику увагу необхідно приділяти вирощуванню ремонтних кнуриців. Однак в промислових умовах комплектуванню стада кнурів не приділяється належної уваги. Як правило, підставою для завезення племінних кнуриців в господарстві слугує їх породна належність. В кращому випадку при доборі враховують продуктивність батьків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Не в усіх завезених кнуриців виробляється рефлекс на віддачу сперми штучними методами, деякі втрачають цей рефлекс і відмовляються робити садку на фантом, інші дають неякісну сперму і, нарешті, ніхто не може дати чіткої відповіді, як відтворні якості кнурів, зокрема, якість сперми, пов'язано з їх відгодівельними і м'ясними якостями.

Все перелічене свідчить про те, що на підприємствах промислового типу

з високою концентрацією поголів'я і інтенсивним веденням свинарства необхідно самостійно налагоджувати вирощування ремонтних кнурів для заміни вибракуваних виробників [1].

Матеріали і методика. В умовах СГПП «Техмет-Юг» Вітовського району Миколаївської області для цієї мети побудований ізольований від інших приміщень «Селекційний репродуктор» (приміщення для вирощування ремонтного молодняку – приміщення №6), в якому розміщуються невеликі ізольовані групи, по 4-6 голів в одному станку, чистопородних кнурів і маток порід ландрас, п'єстрен і велика біла та їх помісі. Тут утримують як чистопородний, так і помісний молодняк від різних поєднань зазначених порід і після відлучення поросят, в 28 денному віці, від маток відбирають на вирощування кнурців, що відповідають вимогам класу еліта, а також звертають увагу на розвиток зовнішніх статевих органів та кількість сосків [5].

Результати досліджень. Нами було оцінено за власною продуктивністю 13 племінних кнурців, у тому числі 4 голів породи ландрас, 4 голови породи п'єстрен, 5 голів великої білої породи. Середні дані контрольного вирощування кнурів наводяться в таблиці 1.

Таблиця 1

Скоростиглість і оплата корму кнурів на вирощуванні, $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Група	Порода кнурів	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати кормів на 1 кг приросту, корм. од.
I	П'єстрен	193,4±1,6	709,2±11,4	3,78
II	Ландрас	196,2±2,7	711,7±8,3	3,68
III	Велика біла	210,0±4,8*	690,0±7,7*	4,02

Примітка: *P<0,01.

На перше місце за скоростиглістю вийшли помісні кнури, живої маси

100 кг вони досягли на 21,3 дні раніше, ніж кнури великої білої породи ($P<0,01$) і на 4,5-7,5 днів раніше, ніж аналоги порід п'єтрен і ландрас, тут різниця статистично невірогідна.

Кнури п'єтрен і ландрас за скоростиглістю майже не відрізнялися між собою - різниця між ними лише 2,6 діб, але вони вірогідно переверщували за цим показником кнурів великої білої породи на 13,8-16,4 дня ($P<0,01$).

Аналогічним чином склалося розподіл місць між кнурами м'ясних порід і за величиною середньодобових приростів. У помісних кнурів середньодобовий приріст був на 74,1 г вище, порівняно з аналогами великої білої породи ($P<0,01$), і на 52,4-54,9 г вище, ніж у кнурів породи п'єтрен і ландрас ($P<0,01$). Останні, в свою чергу, відрізнялися деякою перевагою (на 19,2-21,7) за швидкістю росту над кнурами великої білої породи.

За витратами корму на 1 кг приросту кнури 1, 2 і 4 груп відмінностей практично не мали (3,60-3,78 корм. од.), але у порівнянні з великою білою породою витрачали на одиницю приросту на 0,24-0,34 корм. од. менше ($P<0,05$).

Найбільшою мінливістю характеризувалися показники скоростиглості і величини середньодобового приросту (табл. 2).

Таблиця 2

Товщина шпику і довжина тулуба у кнурів

при живій масі 100 кг $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Група	Порода кнурів	Товщина шпику, мм	Довжина тулуба, см
I	П'єтрен	21,4±0,40	123,00±0,44
II	Ландрас	26,6±0,51*	126,91±0,59*
III	Велика біла	23,0±0,47	119,51±0,65

Примітка: * $P<0,05$.

Найтоншим шаром шпику над 6-7 грудним хребцем, виміряних за допомогою ультразвукової діагностики, відрізнялися кнури породи п'єтрен.

Вони вірогідно поступалися за цим показником 1,6 мм ($P < 0,01$) кнурам великої білої породи, на 1,2 мм одноліткам породи ландрас і лише на 0,8 мм помісним кнурам. Різниця по товщині шпику між кнурами 2, 3 і 4 груп незначна і статистично вірогідна. Найменшою варіабельністю за даним показником відрізнялися тварини великої білої породи ($C_v = 10,3\%$).

Більш довгими виявилися кнури породи ландрас: у них довжина тулуба була на 3,9 см більше, ніж у п'єтренів ($P < 0,01$) і на 5,4 см порівняно з помісними кнурами ($P < 0,01$).

Найбільш близькими за довжиною тулуба і товщині шпику до великої білої породи перебували помісні кнури, мабуть, з тієї ж причини, що частина з них отримана в результаті схрещування з цією породою.

Аналіз результатів контрольного вирощування кнурів показав, що за винятком довжини тулуба, всі ознаки продуктивності відрізняються високою мінливістю і мають великий діапазон: трапляється, що найбільше значення певної ознаки в 2,0-2,5 рази перевершують мінімальні його значення (середньодобовий приріст, витрати корму, товщина шпику).

Не завжди кращі тварини за одними ознаками мають високі значення по всім іншим, у результаті виникають труднощі з вибором кращих особин для використання їх у відтворенні.

Остаточне рішення про придатність кнурів до інтенсивного використання в умовах промислової технології дає оцінка їх і здатності до віддачі сперми на «фантом» та оцінка якості спермопродукції.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Встановлено, що оцінка кнурів-плідників повинна проходити в декілька етапів, а саме за показниками власної продуктивності та за якістю і кількістю отриманих від них еякулятів.

Так ремонтні кнури характеризуються високими показниками інтенсивності росту і відповідають вимогам класу еліта. Так живої маси 100 кг

вони досягали за 188-210 діб, при цьому витрачаючи кормів на 1 кг приросту 3,68-4,02 корм.од.

Список використаних джерел

1. Голуб Н. Индивидуальное выращивание ремонтных хрячков / Н. Голуб // Свиноводство. – 1973. – № 12. – С. 18–26.
2. Галімов С.М. Використання м'ясних генотипів при чистопородному розведенні та схрещуванні в умовах СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області / С.М. Галімов // Збірник наукових праць ПДАТУ . – Кам'янець-Подільський : ВНАУ. – 2013. – Вип. 21. – С. 60 – 62.
3. Рыбалко В. П. Выращивание и оценка хрячков в условиях элевера / В. П. Рыбалко – М. : Агропромиздат, 1990. – 31 с
4. Стародубець О.О. Методичні підходи по привчання кнурів до садки на фантом для ефективного використання їх при штучному осіменінні в умовах СГПП «Техмет-Юг» Жовтневого району Миколаївської області / О.О. Стародубець, А.О. Бондар // Збірник наукових праць ВНАУ. – Вінниця : ВНАУ, 2012. – Вип. 5(67). – С.169 – 173.
5. Топіха В.С. Досвід створення промислового свинарства в умовах СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області / В.С. Топіха, С.М. Галімов, О.О. Стародубець // Вісник аграрної науки Причорномор'я. МНАУ. – Миколаїв. МНАУ : 2014. – Вип. 4(81). – С.170–177.